BIOGRAFIA

Joana Raspall i Juanola.- Bibliotecària i escriptora. Barcelona,1913 – Sant Feliu de Llobregat, 2013. Inicià els seus estudis a l'escola municipal i als 11 anys la mare, d'origen francès, la va enviar a estudiar francès a Perpinyà, d'on va retornar després d'un any arran de la mort del seu pare. Als catorze anys va començar la seua activitat literària, publicant a revistes com *El Eco del Llobregat*, *Camí* i *Claror*, de Sant Feliu, des de la qual ella i altres joves van iniciar una campanya per demanar una biblioteca infantil per al municipi. Van fer arribar la seua petició al director de la Biblioteca de Catalunya, que va animar a Joana Raspall perquè fes els estudis de bibliotecària. A l'Escola de Bibliotecàries va tenir de professors figures de la cultura catalana com Carles Riba i Clementina Arderiu.

En acabar els estudis va obtenir una plaça de bibliotecària a Vilafranca del Penedès, on va treballar fins el dia abans que les tropes franquistes van entrar a la població. Juntament amb la seua companya de feina van salvar part del fons de la biblioteca, sobretot els llibres en català. En acabar la guerra va reprendre l'activitat literària i va començar a escriure i a publicar versos i textos en català en els espais clandestins o més o menys escapats de la censura: Jocs Florals, concursos, festes populars, etc. També va fer classes de català a ca seua i va començar a crear fitxes amb mots sinònims que de mica en mica va anar ampliant fins a elaborar, amb l'ajuda de Jaume Riera, el *Diccionari de sinònims*, publicat el 1972. Al de sinònims van seguir el de locucions i frases fetes (1984), que va ser guardonat amb el Premi Marià Aguiló de l'Institut d'Estudis Catalans, i el d'homònims i paònims (1988), ambdós elaborats amb la col·laboració de Joan Martí.

L'any 1967 va rebre el Premi Cavall Fort amb l'obra de teatre *El Pou*. Va participar en el I Congrés de Cultura Catalana (1975-1977), en el qual, va promoure la creació de la col·lecció de teatre infantil en català a l'editorial Edebé. La seua passió per la poesia es va donar a conèixer a través del vessant de la poesia infantil. El primer recull, titulat *Petits poemes per a nois i noies* va aparèixer el 1981 i va rebre la menció especial de poesia del Premi Crítica Serra d'Or, però va ser sobretot a finals de la dècada de 1990 que va començar a publicar de manera regular un seguit de reculls poètics per als més petits: *Bon dia, poesia* (1996), *Degotall de poemes* (1997), *Versos amics* (1998), entre d'altres. L'any 2006 va rebre la Creu de Sant Jordi. També va publicar quatre reculls de poesia per a adults i el 2007 la seua única novel·la, *Diamants i culs de got*. El 2008 va aparèixer el recull de narracions *El cau de les heures*. L'any 2013, amb motiu del seu centenari, es van organitzar nombrosos actes i celebracions i es van reeditar algunes de les seues obres més emblemàtiques. El 2013, la seua trajectòria va ser reconeguda amb el Premi de la Crítica Serra d'Or de Literatura Infantil i Juvenil.

Font: *www.escriptors.cat › autors › raspallj*

L'ESCRIPTORA DEL MES
(Gener 2021)
JOANA RASPALL

(1913-2013)

25è aniversari de la publicació de *Bon dia, poesia*

Biblioteca municipal
AJUNTAMENT D'EIVISSA

Obres de Joana Raspall a la Biblioteca Municipal d'Eivissa (Can Ventosa)

Poesia i contes infantils

- *Bon dia, poesia!* / Joana Raspall, il·lustrat per Glòria Garcia. Barcelona: Baula, 1996.
- *Degotall de poemes* / Joana Raspall, il·lustracions de Glòria Garcia. Barcelona: La Galera, 1997.
- *Pinzellades en vers /* Joana Raspall, il·lustrat per Glòria Garcia. Barcelona: Baula, 1998.
- *Escaleta al vent /* Joana Raspall, il·lustracions de Picanyol. Barcelona: La Galera, 2002.
- Versos amics / Joana Raspall, il·lustracions de Montse Ginesta. Barcelona: Publicacions de l´Abadia de Montserrat, 2008.
- *46 poemes i 2 contes* / Joana Raspall amb il·lustracions d'Àfrica Fanlo. Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2013.
- *8 contes i 18 poemes*/ Joana Raspall amb il·lustracions de Carles Ballesteros. Barcelona. Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2014.

Teatre infantil

- *El pou*. Barcelona: La Galera, 1994. Premi «Cavall Fort» 1967.

Lingüística

- *Diccionari usual de sinònims catalans. Mots i frases* / Joana Raspall de Cauhe, Jaume Riera i Sans. Barcelona: Editorial Miquel Arimany, 1975.
- *Diccionari d'homònims i paònims* / Joana Raspall i Juanola, Joan Martí i Castell. Barcelona: Barcanova, 1988.
- *Diccionari de locucions* (edició ampliada) / Joana Raspall i Joan Martí. Barcelona: Edicions 62, 1995.
- *Diccionari de frases fetes* / Joana Raspall i Juanola, Joan Martí I Castell. Barcelona: Edicions 62, 2013.

Obres de Joana Raspall disponibles a la Biblioteca especialitzada de Can Botino

- *Diccionari d'homònims i paònims* /Joana Raspall i Juanola i Joan Martí i Castell. Barcelona: Barcanova, 1988. Donació d'Isidor Marí.

Premis i reconeixements

- Premi de teatre Joan Santamaria (1963): *L'ermita de Sant Miquel*.
- Premi de teatre Cavall Fort (1967): *El pou*.
- Premi Crítica Serra d'Or, menció especial poesia (1981): *Petits poemes per a nois i noies*.
- Premi Marià Aguiló de l'IEC (1986): *Diccionari de locucions i frases fetes*.
- El 1993 li va ser concedida la Medalla d'or de la Ciutat de Sant Feliu i el 2008 li van dedicar un carrer.
- El 2006 va rebre la Creu de Sant Jordi com a reconeixement a la seua continuada activitat a favor de la llengua i la cultura catalanes.
- El 2008 se li posar el seu nom a un carrer de Sant Feliu de Llobregat.
- El 2010 va rebre la Medalla al treball president Macià.
- Premi de la Crítica Serra d'Or de Literatura Infantil i Juvenil (2013): per la seua trajectòria.
- En el 2013 es va celebrar el seu centenari en vida, promocionat per l'Eixam d'amics de la Joana Raspall i secundat per la Generalitat i l'Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat.
- Va rebre la Medalla centenària de la Generalitat de Catalunya.
- També la població de Gelida li va dedicar la placeta de Joana Raspall.
- L'any 2018 es va posar el seu nom a una placeta a Sant Cugat i a una avinguda a Lleida.

Joana Raspall va dir...

«*Ells van decidir que el català no, però jo vaig triar el català, sí*».